

Taksiliikenne liikennekaassa, vertailu Ruotsiin

Liikennemarkkinoiden lainsäädäntö uudistuu. Tavoitteena on edistää uusien palvelumallien syntymistä, helpottaa markkinoille tuloa, purkaa kilpailua rajoittavaa kansallista sääntelyä ja keventää julkista ohjausta. Säädökset kootaan liikennepalvelulaiksi, jonka tarkoitus on vaihteittain kattaa kaikki liikennemuodot. Taksiliikenteen muutokset on koottu faktalehteen 4/2017. Tässä faktalehdessä kerrotaan tarkemmin Ruotsin mallista.

Taksimatkan hinta

Liikennepalvelulain mukaan taksimatkan enimmäishintaa ei enää määritellä. Tieto hinnasta tai hinnan määräytymisen perusteet on ilmoitettava ennen matkan alkamista selkeästi ja ymmärrettävästi. Palveluntarjoaja voi kuitenkin päättää hinnoittelumallin.

Ruotsissa taksimatkojen määrähinnoista luovuttiin 1990-luvulla. Hintatasoon vaikutti muun muassa se, että hintasääntelyllä oli painettu taksien hinnat markkinahintaa alhaisemmalle tasolle ennen hinnoittelun vapauttamista. Lisäksi ala tuotiin samalla kertaa arvonlisäverotuksen piiriin. Hintojen nousu ei siten johnut vain hintasääntelystä luopumisesta. Hinnat vakiintuivat kuitenkin hetkellisen nousun jälkeen.

Suomen tilannetta ei kuitenkaan ole järkevää verrata 26 vuotta vanhaan tilanteeseen. Tilanne taksialalla ja koko yhteiskunnassa on aivan erilainen tänä päivänä. Uusia liiketoimintamalleja on syntynyt esimerkiksi älypuhelinsovellusten ja etukäteismaksamisen myötä, tämä ohjaa myös taksialan hintakilpailuun.

Ruotsissakin tilanne on nykyisin toinen kuin 1990-luvulla. Hintainformaatioon liittyvää sääntelyä on lisätty. Vuonna 2015 tuli voimaan laki, jonka mukaan kuljettajan tulee vahvistaa matkan hinta etukäteen, jos matkan kokonaishinta ylittää 500 kruunua (n. 56 euroa).

Ruotsin liikenneviranomaisen tutkimuksen (2014) mukaan kyselyyn osallistuneista valtaosa (74 %) piti taksien hintatasoa kohtuullisena. Vain 2 % kyselyyn vastanneista taksiasiakkaista piti matkan hintaa niin

korkeana, että epäili tulleensa huijatuksi.¹ Kuluttajatytyväisyyystutkimuksissa taksiala on Ruotsissa saanut keskimääräistä parempia arvosanoja koko Ruotsin liikennealaan verrattuna.

Taksimatkan saatavuus

Selvitysten mukaan sääntelyn purkamisen jälkeen Ruotsissa taksien määrä on lisääntynyt merkittävästi, asiakkaiden odotusajat ovat lyhentyneet ja markkinoilla toimii erikokoisia yrityksiä erilaisilla liiketoimintamalleilla. Takseja on hyvin saatavilla haja-asutusalueillakin koko maan keskimäärään nähden.²

¹ Transportstyrelsen, Prissättning och prisinformation vid taxiresor, dia 30, <http://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/press/marknadsundersokning-och-prisinformation-taxi-september-2014.docx.pdf>

² Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, rapport 774 revision 1, Regelförändringar i transportsektorn – Effekter av omregleringar inom inrikesflyg, taxi, kommersiell tågtrafik och bilprovning, 2013 ja Svenska Taxiförbundet, 2014 Branschläget – en rapport från svenska taxiförbundet, 2014.